

महिला विकासाच्या योजनांसाठी नवीन
लेखाशिर्ष उघडण्यास मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग.
शासन निर्णय क्रमांक- मबावि २०२५/प्र.क्र.१६९/कार्या-२,
नवीन प्रशासकीय इमारत, तिसरा मजला, मादाम कामा रोड,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : ०४ फेब्रुवारी, २०२६.

वाचा : महिला व बाल विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.८१/२००१/प्र.क्र.४२९/का.२, दि.२५.०५.२००१.

प्रस्तावना:-

महिला व बाल विकास विभागासाठी सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षासाठी अर्थसंकल्पीय तरतुद करताना लेखाशीर्ष उपशीर्ष, गौणशीर्ष बाब इत्यादी मध्ये आढळून आलेल्या त्रुटी दुर करण्याबाबत प्रधान महालेखाकार (लेखा व हकदारी)-१, मुंबई यांनी दिलेल्या निर्देशाच्या अनुषंगाने अ) महिला मंडळाच्या महिला प्रशिक्षण केंद्रास अनुदान योजना, ब) हुंडा पध्दती नष्ट करण्यासाठी जिल्हा दक्षता समितीची स्थापना तसेच, क) देवदासींच्या पुनर्वसनांच्या योजनांसाठी जिल्हा परिषदांना सहायक अनुदान या महिला विकास योजनांतर्गत लेखाशिर्षासाठी ००१, संचालन व प्रशासन या गौणशीर्ष ऐवजी गौणशीर्ष १९६- जिल्हा परिषदांना सहायक अनुदान असा बदल करणे आवश्यक आहे. त्यानुषंगाने सदर महिला विकास योजनांतर्गत निधी अर्थसंकल्पीत करण्यासाठी सुधारित बदलासह नवीन लेखाशिर्ष उघडण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

महिला व बाल विकास विभागाच्या महिला विकास योजनांतर्गत निधी अर्थसंकल्पीत करण्यासाठी सन २०२६-२७ या आर्थिक वर्षापासून खालीलप्रमाणे ०३ योजनांसाठी नवीन लेखाशिर्ष उघडण्यास मान्यता देण्यात येत आहे:-

अ) महिला मंडळाच्या महिला प्रशिक्षण केंद्रास अनुदान योजना:-

Major head	मराठी	X-1
मुख्य लेखाशिर्ष/ Major Head	२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	2235, Social Security and Welfare
उप मुख्य लेखाशिर्ष/ Sub Major Head	०२, समाज कल्याण	02, Social Welfare.
गौणशिर्ष/ Minor Head	१९६, जिल्हा परिषद/जिल्हास्तरीय पंचायतींना सहाय्य	196, Assistance to Zilla Parishad/District Level Panchayats
गट शिर्ष/ Group Head	(०१) जिल्हा परिषदांना अनुदान	(01) Grants to Zilla Parishad
उपगट शिर्ष/ Sub Group Head	(०१)(०१) महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१च्या कलम १८७ अन्वये महिला मंडळांना अनुदाने देण्यासाठी जिल्हा परिषदांना सहायक अनुदान, (कार्यक्रम) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर) (२२३५ डी९७२)	(01)(01) Grant-in-Aid to Zilla Parishad under section 187 of the Maharashtra Zilla Parishad and Panchayat Samities act 1961 for Grants to Mahila Mandal. (Scheme) 31, Grants-in-Aid (Non-Salary) (2235 D972)

ब) हुंडा पध्दती नष्ट करण्यासाठी जिल्हा दक्षता समितीची स्थापना:-

Major head	मराठी	X-1
मुख्य लेखाशिर्ष/ Major Head	२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	2235, Social Security and Welfare
उप मुख्य लेखाशिर्ष/ Sub Major Head	०२, समाज कल्याण	02, Social Welfare.
गौणशिर्ष/ Minor Head	१९६, जिल्हा परिषद/जिल्हास्तरीय पंचायतींना सहाय्य	196, Assistance to Zilla Parishad/District Level Panchayats
गट शिर्ष/ Group Head	(०१) जिल्हा परिषदांना अनुदान	(01) Grants to Zilla Parishad
उपगट शिर्ष/ Sub Group Head	(०१)(०२) महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ च्या कलम १८७ अन्वये हुंडा पध्दत नष्ट करण्यासाठी जिल्हा परिषदांना सहायक अनुदान, (कार्यक्रम) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर) (२२३५ डी९८१)	(01)(02) Grant-in-Aid to Zilla Parishad under section 187 of the Maharashtra Zilla Parishad and Panchayat Samities act 1961 for Abolition of Dowry System. (Scheme) 31, Grants-in-Aid(Non-Salary) (2235 D981)

क) देवदासींच्या पुनर्वसनांच्या योजनांसाठी जिल्हा परिषदांना सहायक अनुदान:-

Major head	मराठी	X-1
मुख्य लेखाशिर्ष/ Major Head	२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	2235, Social Security and Welfare
उप मुख्य लेखाशिर्ष/ Sub Major Head	०२, समाज कल्याण	02, Social Welfare.
गौणशिर्ष/ Minor Head	१९६, जिल्हा परिषद/जिल्हास्तरीय पंचायतींना सहाय्य	196, Assistance to Zilla Parishad/District Level Panchayats
गट शिर्ष/ Group Head	(०१) जिल्हा परिषदांना अनुदान	(01) Grants to Zilla Parishad
उपगट शिर्ष/ Sub Group Head	(०१)(०३) महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१च्या कलम १८७ अन्वये देवदासींच्या पुनर्वसनांच्या योजनांसाठी जिल्हा परिषदांना सहायक अनुदान, (कार्यक्रम) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर) (२२३५ डी९९२)	(01)(03) Grant-in-Aid to Zilla Parishad under section 187 of the Maharashtra Zilla Parishad and Panchayat Smities act 1961 for Rehabilitation of Devdasis. (Scheme) 31, Grants-in-Aid(Non-Salary) (2235 D992)

२. सदर योजनेवरील खर्चासाठी संबंधित जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी यांना नियंत्रण अधिकारी व आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

३. सदर योजनेवरील खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र एकत्रितरित्या शासनास सादर करण्याची जबाबादारी आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे यांची राहिल.

४. सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२८५/का.१४७२, दि.०४.०९.२०२५, वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२६५/व्यय-६, दि.२४.०९.२०२५ अन्वये तसेच, प्रधान महालेखाकार (लेखा व हकदारी), मुंबई कार्यालयाने संदर्भ क्र.ख.वि/चा-१/महिला तथा बाल

विकास/यूओआर-२२२/२०२५-२६/१५६५, दि.१०.११.२०२५ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२६०२०४११२२५५८५३० असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(संतोष म. दळवी)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा.उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष/सदस्य, विधानसभा/विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई
५. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधानपरिषद, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
६. मा.मंत्री, महिला व बाल विकास यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
७. मा.मंत्री सर्व यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
८. मा.राज्यमंत्री, महिला व बाल विकास यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
९. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई,
- १०.अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ११.अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १२.अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १३.सचिव, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १४.आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई,
- १५.आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे,
- १६.सर्व जिल्हाधिकारी,
१७. महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) / (लेखा परिक्षा), मुंबई/नागपूर,
- १८.सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- १९.उपायुक्त (महिला विकास/(बाल विकास), महिला व बाल विकास आयुक्तालय, पुणे,
- २०.सर्व विभागीय उपआयुक्त, महिला व बाल विकास,
- २१.सर्व जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी (महिला व बाल विकास), जिल्हा परिषद,
- २२.सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी,
२३. सर्व उपसचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, महिला व बाल विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- २४.निवड नस्ती, कार्यासन-२.